

Redactie: Etienne van Noordenne
redactie@carnissegrienden.nl

Website: www.carnissegrienden.nl

Banknummer: NL34 INGB 0002 7132 74

<u>Inhoud:</u>	<u>Bladzijde:</u>
Voorwoord	2
Broeden er nog spreeuwen in Poortugaal?	3
Toelichting Financieel overzicht 2023 & Begroting 2024	3
Geplande activiteiten	6
Algemene Ledenvergadering 2024	7
Verslag workshops wilgentenenvlechten 7 maart 2024	7
Eendenkorf bekoort waterkip	8
Verslag excursies naar de eendenkooi in Klein Profijt	9
Een nieuw griendje; verhalen van de wilg	10
Griendje (vervolg)	11
Tweede aanplant in griendje Schenkeldijk	12
Bestuursverslag 2023	13
Tuinvogeltelling 26 – 27– 28 januari 2024	17
Verenigingscontributie 2024	18

Samenstelling bestuur:

Maret Rombout voorzitter@carnissegrienden.nl	voorzitter	06-38245332
Bert Geeve Emmastraat 37 3171AH Poortugaal secretariaat@carnissegrienden.nl	secretaris	010-5014827
Frans Somers penningmeester@carnissegrienden.nl	penningmeester	06-53444857
Etienne van Noordenne redactie@carnissegrienden.nl	bestuurslid	06-10029298
Niels Godijn	bestuurslid	
Connie Feijen	activiteitencoördinator	06-48421548

Voorwoord

Beleef de natuur, maar met respect.

Bij het schrijven van dit voorwoord klopt de lente nadrukkelijk op de deur, maar is het nog nat en fris. Toch zingen de merels het allerhoogste lied, de koolmezen en pimpelmezen hebben samen alweer uitgemaakt wie welke nestkast dit seizoen mag bezetten en de meerkoeten zijn van schuwe watervogels weer veranderd in de territoriale krijgers, die hen zo typeert. Dit zijn de dagen dat alles met twee komt.

Laatst liep ik in de vroege ochtend op de loopband in een oefenzaal. Vroeg opstaan loont hier echt altijd. Twee groene spechten vlogen over de sloot langs het raam, terwijl twee reeën zich lieten zien tussen de nog wat bruinigrijze struiken. Twee koolmezen dartelden tussen de wilgentakken door en voor mijn neus paarden de twee meerkoeten die ik al maanden volg. Mijn aanwezigheid achter het raam maakte geen enkele indruk. De grote bonte specht had ik op de fiets al gehoord en zag ik nu hoog in een boom op haar gemak in het hout pikken.

En toen zag ik de fazant. Een prachtige man, met een prachtige kop! Direct flitste de laatste discussie over deze vogel in het faunabeheerplatform, door mijn hoofd. Bejagen of niet bejagen? Een onbevredigende discussie moet ik zeggen en daar kan ik gerust de rest van mijn tijd op de loopband over door piekeren. Op dit moment wordt het functioneren van dit platform geëvalueerd.

Het afgelopen jaar is in aanloop naar de Provinciale verkiezingen veel gesproken over boeren en natuur. Die verkiezingen liggen alweer even achter ons. Het is nu afwachten of de natuur zal profiteren, of in zal leveren. Maar er valt ook veel te zeggen over recreatie en natuur. Ook dit is een wankel evenwicht. We juichen het natuurlijk toe dat mensen van jong tot oud genieten van de natuur. Maar wanneer is het recreëren met respect voor de natuur en wanneer is het recreëren ten koste van de natuur? Wandelen om je hoofd leeg te maken, of de natuur echt te ervaren zijn prima vormen van recreatie in de natuur. Een wielervedstrijd organiseren dwars door de Posbank op de Veluwe is duidelijk een verkeerde vorm van recreëren in de natuur. Als je op zoek wil naar beversporen moet je absoluut in de Grienden zijn. Wil je de hond tijdens het uitlaten lekker los laten rennen? Dat kan dus niet in de natuur. Ook niet in de Grienden.

Natuureducatie van de jeugd is belangrijk en we willen hier dan ook echt in investeren, samen met onze gidsen en andere vrijwilligers. Zo hebben we in februari genoten van de komst van de Barendrechtse Schaepmanschool. Marlotta, Maarten en Tineke hebben hun kennis en enthousiasme overgedragen aan de derde en vierde klassen. De lessen smaakten naar meer. Het is niet alleen leuk om te doen, maar ook nodig. Want het is mijn overtuiging dat wanneer we in de toekomst nog iets van waardevolle natuur willen hebben, we straks verstandige volwassenen nodig hebben, die vandaag als kind geleerd hebben van de natuur te houden en het op waarde te schatten.

Ik dank iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan deze Rond Griend & Polder en wens u veel leesplezier!

Broeden er nog spreeuwen in Poortugaal?

Er zijn maar weinig vogels zo prettig als een spreeuw. Met een glanzend zwart verenpak vol met beige stippels, groen en paars iriserend in het zonlicht. Als meesterlijke imitator met een enorm repertoire aan geluiden, samengesteld uit gebrabbel, fluittonen en klikjes. Boerenzwaluw, buizerd en bosrietzanger worden moeiteloos geïmiteerd. En erg sociaal, zowel naar soortgenoten als naar mensen. Zelden zie je een spreeuw alleen en ze delen hun leefgebied graag met de mens. Ze nestelen onder daken, scharrelen op het treinstation en slapen in de conifeer van de burens.

Maar spreeuwen zijn lang niet meer zo talrijk. Vijftig jaar geleden was het één van de meest algemene vogels in en rond Albrandswaard, met gemiddeld zo'n 70 broedparen per km². Tegenwoordig zijn dat nog ongeveer 7 broedparen per km², een afname van 90% dus. En de daling lijkt nog steeds gaande. Tot een paar jaar geleden kon je in Poortugaal op allerlei plekken genieten van broedende spreeuwen. Langs de Hofweg, bij de IJsbaan, langs de Slotvalkensteinsedijk, in de Vogelbuurt. Maar die broedplaatsen lijken in recente jaren allemaal te zijn verlaten. Als u een plek in Poortugaal weet waar nog spreeuwen broeden, zouden wij het erg op prijs stellen als u dat aan ons kunt doorgeven.

In het verleden broedden spreeuwen vooral in de nabijheid van graslanden, bomenrijen en boerderijen, met bolwerken rond de plattelandsdorpen. De voortschrijdende verstedelijking en het verdwijnen van oude graslanden, paardenweitjes en oude gebouwen lijken aan de basis te staan van de terugloop van de spreeuw. In Rhoon zitten nog enige tientallen broedparen, vooral langs de Rijdsdijk en de Essendijk. Juist daar waar nog paardenweitjes te vinden zijn, waar koeien lopen en waar schapen grazen. Ieder jaar verdwijnt er echter meer vee uit het landschap. Rasters langs de dijken worden verwijderd en weitjes veranderen in akkers of boomgaarden. Ook in Rhoon ziet het er voor de spreeuw dus niet rooskleurig uit. Een uitgebreider verhaal over de spreeuw kunt u nalezen in het tijdschrift Straatgras van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam: [Link](#)

DCG - Toelichting Financieel Overzicht 2023 & Begroting 2024

DCG is in 2023 weer gegroeid in het aantal leden. Dit heeft mede geleid tot een positief resultaat van ± € 1.260 (begroot € 1.350).

Het financieel resultaat in 2023 en begroting 2024 werden/worden beïnvloed door de volgende factoren:

- De kosten voor het organiseren van activiteiten zoals excursies zijn toegenomen. Soms waren het duurdere excursies waarbij een complete boot werd gehuurd. In 2024 wordt een verdere stijging verwacht, omdat er extra activiteiten georganiseerd gaan worden voor de jeugd.
- Er zijn geen kosten gemaakt voor presentatiemateriaal en opleidingen.
- De productiekosten en de portokosten van de papieren versie van de RG&P worden bepaald door het aantal pagina's van ons verenigingsblad. Daarnaast speelt de aanwas van nieuwe leden ook een rol omdat zij in eerste instantie de papieren versie van de RG&P ontvangen en pas later voor de digitale versie kiezen. In 2024 wordt geen verdere daling van de kosten verwacht.

- De IT-kosten zijn hoger uitgevallen omdat een IT-applicatie waarmee de e-mails die naar de leden worden gestuurd, niet meer gratis te gebruiken is. In 2024 wordt geen wijziging verwacht.
- Het gebruik van De Kopstoof. In de komende jaren zullen er uitgaven gedaan worden voor het gebruik, huur, onderhoud en schoonmaken. De kosten voor inrichting en gebruik zijn lager dan begroot omdat "Round Table 154" de aanschaf van opwarmpannen voor soep heeft betaald. In de begroting voor 2024 is aan de kostenkant een fictieve post opgenomen voor de huur van de Kopstoof. Deze wordt terugverdiend door het uitvoeren van activiteiten, zoals de schoonmaak van de grienden en onderhoud aan van de Kopstoof en directe omgeving. Daarom is aan de opbrengstenkant ook een fictieve post opgenomen in de begroting als "Loon In Natura". Jaarlijks wordt dit afgestemd met NRIJ/SBB. Deze afspraak was ook in voorgaande jaren van toepassing. Door het opnemen in de begroting is deze financiële afspraak zichtbaar gemaakt.
- In 2024 wordt het accent gelegd op meer betrokkenheid van de jeugd. Hiervoor zullen opleidingen nodig zijn en aanschaf van lesmateriaal.
- De bestuurskosten waren in 2023 hoger dan begroot:
  - à Door de eenmalige aanschaf van DCG-jassen voor de vrijwilligers die excursies verzorgen;
  - à Door de eenmalige aankoop van een cadeau voor Leo Heezen bij zijn afscheid als voorzitter van DCG.
- Net zoals in voorgaande jaren betaalt een flink aantal leden naast de contributie ook een extra bijdrage. In 2023 was dat ruim € 2.000.

Boekhoudkundige uitgangspunten:

Bij personen die lid werden vóór 1/7/2023, is de betaalde contributie opgenomen in het resultaat van 2023. Personen die vanaf 1/7/2023 lid werden, zijn lid voor zowel 2023 en 2024. De betaalde contributie wordt opgenomen in het resultaat van 2024.

Van de aankoop van computerapparatuur, drukwerk, etiketten, kantoorbenodigd -heden, meubilair, papier, postzegels, presentatiemateriaal, etc. wordt geen voorraadadministratie bijgehouden. De kosten daarvan zijn in 2023 of in voorgaande jaren al direct in het resultaat opgenomen.

Bankieren:

De afgelopen jaren had DCG een betaalrekening bij ING en een spaarrekening bij ASN. Om de administratie van DCG te vereenvoudigen, de bankkosten te verlagen en om de rente-inkomsten te vergroten zijn alle bankzaken medio 2023 ondergebracht bij ING.

Decharge:

De kascontrolecommissie, bestaande uit de heren Harry van der Linden en Simon den Toom, hebben de financiële administratie 2023, zowel in papieren als in digitale vorm, ter beschikking gekregen en deze gecontroleerd.

Met instemming van de kascontrolecommissie wordt de jaarrekening 2023 en begroting 2024 opgenomen in de RG&P. De kascontrolecommissie zal op de ALV van 24 april 2024 voorstellen de jaarrekening en begroting goed te keuren. De formele dechargeverlening aan het bestuur voor het gevoerde beleid.

	2022		2023		2023		2024	
	--- Realisatie ---		--- Begroot ---		--- Realisatie ---		--- Begroot ---	
	Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit
LASTEN								
Activiteiten	1.050		1.200		1.840		1.950	
Drukwerk RG&P	846		900		904		950	
Portokosten RG&P	788		800		877		900	
IT	42		300		591		600	
Presentatie			250				250	
Project Poldernatuurboekje - Kosten	7.862							
Project 50-Jarig Jubileum - Kosten	5.624							
Werkgroep De Kopstroof - Inrichting/Gebruik	39		450		12		100	
Werkgroep De Kopstroof - Huur			1.500				1.500	
Werkgroep De Kopstroof - Onderhoud	849		720		783		800	
Werkgroep Griendjes Schenkeldijk					62		100	
Leden - ALV en Nieuwjaarsreceptie	82		500		408		500	
Leden - Opleidingen			500				750	
Leden - Opleidingen - Lesmateriaal							1.000	
Bestuur - Administratie & Algemene Kosten	1.401		630		1.608		900	
BATEN								
Project Poldernatuurboekje - Bijdragen		5.000						
Leden - Bijdragen								
Leden - Contributies		5.590	6.000		5.880		6.400	
Leden - Donaties		1.908	1.500		2.018		2.100	
Activiteiten - Bijdragen excursies derden		160	100		210		200	
Verkoop Boekjes					8			
Rente		3			232		300	
NRIJ - Loon In Natura			1.500				1.500	
SUB-TOTAAL	18.582	12.661	7.750	9.100	7.085	8.347	10.300	10.500 *
SALDO RESULTAAT		5.921	1.350		1.262		200	
TOTAAL	18.582	18.582	9.100	9.100	8.347	8.347	10.500	10.500 *

	Realisatie 2022		Realisatie 2023	
ACTIVA				
ING Betaalrekening	2.652		55	
ING Oranje Spaarrekening			26.533	
ING Oranje Spaarrekening - Nog te ontvangen ren			34	
ASN Spaarrekening	22.989			
ASN Spaarrekening - Nog te ontvangen rente	3			
NRIJ - Betaalde borg - Sleutels De Kopstoof	150		150	
PASSIVA				
Vermogen		24.645		25.908
Reserve 3 Project Poldernatuurboekje				
Reserve 4 Project 50 Jarig Jubileum				
ING Betaalrekening - Nog te betalen nota		20		22
KOW / De Bondt - Nog te betalen nota		297		
PostNL - Nog te betalen nota		232		212
Project Poldernatuurboekje - Nog te betalen				
Leden - Vooruit ontvangen bijdragen		600		630
TOTAAL	25.794	25.794	26.772	26.772

Aantal leden op het einde van het jaar	582
Aantal leden nieuw	96
Aantal leden opgezegd / uitgeschreven	32
- Waarvan overleden	8
- Waarvan verhuisd	8
- Waarvan wanbetalers	3

623
69
28
11
1
6

Voor de leesbaarheid zijn velden met waarde=0 onderdrukt
 Bij TOTAAL berekeningen kunnen afrondingsverschillen aanwezig zijn

Geplande activiteiten

- Beverexcursies in de Rhoonse grienden op 16 en 23 april a.s. (vol)
- Workshop natuurfotografie op 13 april a.s. (vol)
- Activiteit voor kinderen in juni, datum volgt

Algemene Ledenvergadering 2024

Datum : 24 april 2024

Aanvang : 20.00 uur

Locatie: Het Lokaal (jongerecentrum naast van Gameren bij de Rhoonse jachthaven)

Agenda van de Algemene Ledenvergadering:

1. Welkom door de voorzitter Maret Rombout;
2. Vaststellen agenda;
3. Notulen van de ALV van 2023.
4. Bestuur jaarverslag 2023. **Toelichting van de voorzitter;**
5. Financieel jaarverslag 2023 en begroting 2024. **Toelichting van de penningmeester;**
6. Verslag van de kascontrolecommissie;
7. Goedkeuring ALV voor het gevoerde beleid in 2023;
8. Goedkeuring ALV voor de begroting 2024;
9. Herbenoeming van de nieuwe kascontrolecommissie (de heren H. van der Linden en S. den Toom);
10. Herbenoeming bestuursleden:
  - Niels Godijn is aftredend en herkiesbaar.
  - Bert Geeve heeft onlangs aangegeven zijn functie als secretaris te willen neerleggen. De taken worden voorlopig door de rest van het bestuur waargenomen. De functie van secretaris is dus vacant.
  - Kandidaten kunnen worden voorgedragen door leden van de vereniging. Volgens de statuten moet een voordracht worden ondersteund door ten minste tien (10) leden en uiterlijk één uur voor aanvang van de vergadering aan het bestuur worden gedaan. Bij meerdere kandidaten wordt tijdens de vergadering hoofdelijk gestemd.
11. Ingekomen vragen;
12. Koffiepauze;
13. Presentatie Niels Godijn - **"Het dier achter het afschot"** *Een mening vormen, of een houding vinden, over de rol van een natuurvereniging ten aanzien van het bejagen van dieren, heeft het nodig alle perspectieven te belichten. Deze keer vanuit het perspectief van het dier.*
14. Sluiting ALV;
15. Borrel.

Wij ontmoeten u graag op 24 april 2024!

Verslag workshops wilgentenenvlechten 7 maart 2024

"Hoe komen we aan genoeg takken en hoe krijgen we die bij de Kopstoof?" was de vraag. Netty wist daar raad op en heeft contact gezocht met medewerkers van de firma Van Aalsburg die in de Rhoonse grienden bezig waren met het knotten van de wilgen. Zij waren zo vriendelijk om een flinke bos takken voor ons af te leveren bij de Kopstoof. Die hadden we wel nodig, want in verband met de vele aanmeldingen, zou er zowel in de ochtend als in de middag een workshop worden gehouden. Na wat uitleg over het buigen en vormgeven van de wilgentenen tot een stevige krans kon iedereen aan de

slag: eerst geschikte takken uitzoeken om er daarna een krans van zien te vlechten. Dat viel nog niet altijd mee, maar met de nodige aanwijzingen kreeg iedereen het voor elkaar.

Omdat het werken met de lange takken veel ruimte vroeg, wat binnen niet te doen was, zijn we bijna de hele tijd buiten bezig geweest. Het "terras" van de Kopstoof was daar heel geschikt voor. Op de foto is te zien dat het resultaat heel gevarieerd was, Sommigen hadden gekozen voor een strak ontwerp, anderen voor een meer organische vorm, die thuis nog kon worden opgevuld met voorjaarsbolletjes. Na twee uur werd de workshop afgesloten en konden de deelnemers naar huis met een werkstuk "puur natuur" van materiaal uit de directe omgeving. Over duurzaamheid gesproken!

Connie

Eendekorf bekoort waterkip

De laatste jaren zien we op allerlei plekken eendekorven opduiken in Albrandswaard. Kijkt u maar eens om u heen tijdens een wandel- of fietstocht. In vele sloten staan deze kunstwerkjes, alles bij elkaar misschien wel honderd. Een eendekorf wordt gevlochten van wilgentenen. Vroeger vervaardigde men op deze wijze allerlei voorwerpen, zoals manden, fuiken en stoelen. Dit fraaie staaltje Hollandse traditie is tegenwoordig echter een grotendeels verloren ambacht. In de eendekooi van Klein Profijt kunt u nog wel leren hoe het moet. Zoals de naam doet vermoeden hebben deze korven tot doel om broedende eenden onderdak te bieden. Uit nieuwsgierigheid controleerde ik zo nu en dan eens zo'n korf, maar telkens was de korf leeg.

een broedende waterhoen in een eendekorf

Tijdens het voorjaar in 2022, 2023 en 2024 nam ik de proef op de som en controleerde alle korven die ik tegenkwam op inhoud. In totaal waren het 56 korven.

In 84% van de gevallen was de korf leeg. Tweemaal trof ik een broedende wilde eend (4%). Maar de korven worden vooral gebruikt door waterhoenen (12%). Met hun prachtige zwart-witte verenkleed, rode ogen en kleurrijke snavel is dit een alledaagse, maar ook een ondergewaardeerde vogel. Te gewoontjes misschien? Deze vogels worden ook wel eens waterkip genoemd. Alhoewel sommigen daar ook de meerkoet mee lijken te bedoelen.

Afijn, we kunnen de korf altijd nog omdopen tot kippenkorf.

eendekorven in de Tweede Schenkel in Polder Albrandswaard

Verslag van de excursies naar de eendenkooi in Klein Profijt

Wat hadden de deelnemers op 27 januari geluk: prachtig weer voor een wandeling door het gebied van de eendenkooi. Tijdens de tweede excursie op 8 februari was dat heel anders: nat en koud, dus veel deelnemers in laarzen en regenjacks. Maar niemand had zich laten weerhouden, iedereen die zich had aangemeld was aanwezig. Ondanks de koude winterochtend was de groep enthousiast om meer te horen over het historische en ecologisch belangrijke gebied.

Klein Profijt wordt beheerd door het Zuid Hollands Landschap en is vrij toegankelijk, behalve het gedeelte waar de eendenkooi zich bevindt. Dat is afgesloten met een hek waarvan onze gids Netty de sleutel had weten te bemachtigen. Het terrein is nogal ongelijk (en was hier en daar glad door de regen), zodat het handig was, dat voor bezoekers dikke takken klaarlagen, die als wandelstok konden worden gebruikt. Eenmaal binnen het hek zagen we in het voorbijgaan vrijwilligers druk bezig met het knotten

van wilgen. Bij de eendenkooi aangekomen vertelde Netty over de traditionele methoden die werden gebruikt om de eenden te vangen, een praktijk die nu bijna niet meer wordt toegepast. De kooien zijn ooit ontstaan als middel om wilde eenden te vangen voor consumptie. Tegenwoordig worden ze nog wel gebruikt voor wetenschappelijk onderzoek onder andere naar vogelgriepvirussen. De omgeving van een eendenkooi is nu een veilige oase voor eenden en aantrekkelijk voor veel planten en dieren, omdat het er groen en heel rustig is. Dat bewezen de sporen van herten die we tijdens de wandeling opmerkten. Op verschillende plaatsen ontdekten we rode bekerzwammen, die met hun rode hoedjes fel afstaken tegen het sombere weer. Na ruim anderhalf uur keerden we, veel informatie rijker, terug naar het startpunt. De excursie was niet alleen interessant, maar ook een mooie gelegenheid om te genieten van de natuur.

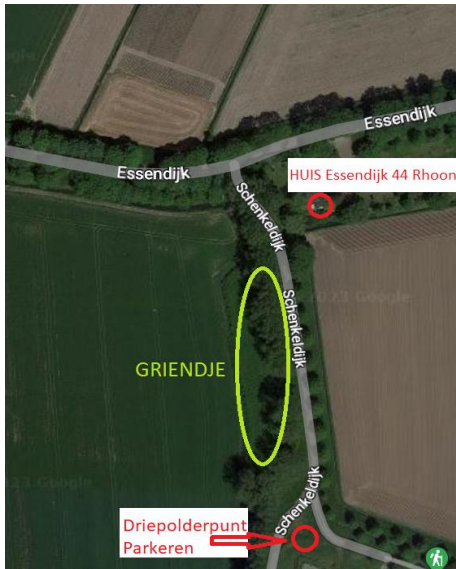
Connie

Een nieuw griendje; verhalen van de wilg

Op 15 en 18 februari 2023 zijn er maar liefst 300 wilgen uitgezet in een nieuw griendje. Voor deze bijzondere aanplant kwamen er vele vrijwilligers helpen. Het nieuwe griendje ligt aan het begin van de Schenkeldijk in Rhoon. Dit griendje is een samenwerking tussen de vereniging De Carnisse Grienden (DCG) en het Buijtenland van Rhoon.

Aan de mooie Schenkeldijk lag een stukje land rustig te wachten totdat wij deze winter de handen uit de mouwen staken om een nieuw griendje in te richten. Op deze plek heeft ooit al een geriefbosje met wilgen gestaan, waarvan het hout werd gebruikt voor het maken van gereedschap of voor in de kachel.

Dit griendje zal nadrukkelijk functioneren als een levende wilgentoonstelling door middel van een diversiteit aan wilgensoorten, verschillende knot-technieken en zelfs een wilgenbank om van het uitzicht te genieten. Ook zal de werkgroep door de seizoenen heen naast het onderhoud ook activiteiten organiseren die de nadruk leggen op het ambachtelijk gebruik van wilgenhout met als doel deze bijzondere cultuurhistorie beleefbaar te maken.

De wilgensoorten die in 2023 aangeplant zijn betreffen de schietwilg (*Salix alba* L.), de katwilg (*Salix viminalis* L.) en de amandelwilg (*Salix triandra* L.). In 2024 zullen nog drie andere soorten worden aangeplant.

Griendje (vervolg)

Op drie november organiseerde de werkgroep Griendje Schenkeldijk van onze vereniging een activiteit in het kader van de Natuurwerkdag. Uit verschillende windrichtingen kwamen mensen aanwaaien om aan de slag te gaan met het knotten van de oudere wilgen op het griendje langs de Schenkeldijk. Deze wilgen zijn enkele jaren geleden aangeplant en waren toe aan een onderhoudsbeurt. Met de maar liefst veertien deelnemers ontstond er al snel een gestroomlijnd systeem. Er waren enthousiaste mensen die het knotten onder de knie wilden krijgen en zich langs de oever om de wilgen heen bewogen om ze van de grootste takken te ontdoen. Die takken werden door een volgende groep mensen naar de dijk gedragen, waar ze door de transportgroep ingeladen en vervoerd werden naar de takkenrillen op de Rhoonse Stort.

Daar bleef het niet bij, want er waren nog meer handen beschikbaar en zodoende zijn ook de jonge wilgen van de aanplant van 18 februari 2023 alvast een beetje geholpen bij het vormen van hun kroon. De wilgen van ongeveer twee meter hoog zijn dit jaar begonnen met uitlopen op allerlei verschillende hoogtes. Om het knotten - wat over een a twee jaar zal gebeuren - alvast een beetje voor te bereiden, zijn alle uitlopers onder een bepaalde hoogte verwijderd.

In de verte boven de Rhoonse Grienden hing aan het einde van de ochtend een vrij dreigende lucht en voorspellingen gaven een flinke bui aan. Dit maakte dat iedereen extra gemotiveerd raakte om zoveel mogelijk werk gedaan te krijgen en tot ieders verbazing waren we om 12:00 helemaal klaar met het werk. Er wachtte ons nog een goed vullende lunch, gelukkig droog op de Vlakkenburg en daarna kon iedereen zeer voldaan naar een warm thuis terugkeren.

Met deze zeer geslaagde activiteit werd ook de 'knotploeg' in het leven geroepen; een groep mensen die op oproepbasis graag mee komt knotten in het griendje langs de Schenkeldijk. Wil je ook in de knotploeg? Stuur dan een mailtje naar: vrijwilligers@carnissegrienden.nl

I

Tweede aanplant in griendje Schenkeldijk

Zaterdag 10 februari 2024 was de knotploeg weer eens hard aan het werk in de polder. In het in 2023 aangelegde griendje werden 75 nieuwe wilgen geplant, te weten de *Salix pentandra* (laurierwilg), de *Salix purpurea* L. (bitterwilg) en de *Salix fragilis* L. (kraakwilg). En ook achter de Vlakkenburg werden oude wilgengesnoeid.

Bestuursverslag 2023

Samenstelling bestuur

Het bestuur van het jaar 2023 bestond uit de volgende personen:

Voorzitter: mevrouw Maret Rombout
Secretaris: de heer Bert Geeve
Penningmeester: de heer Frans Somers
Bestuurslid: de heer Etienne van Noordenne (redactie RG&P)
Bestuurslid: de heer Niels Godijn (ecoloog)

Activiteiten bestuur

Van de voorzitter

2023 was een waar overgangsjaar. In april nam ik het stokje over van Leo Heezen. Ondanks dat ik al wat maanden mee had gelopen en Leo mij in vogelvlucht door alle ontwikkelingen mee had genomen, heb ik toch tijd nodig gehad om mijn weg te vinden in de vereniging. Nog steeds zijn er mensen die ik niet gesproken heb en onderwerpen waar ik mij nog niet helemaal in thuis voel. Maar gelukkig kan ik rekenen op een heleboel enthousiaste vrijwilligers. De nieuwjaarsreceptie was een mooie gelegenheid terug te kijken op de hoogtepunten en nogmaals te benadrukken dat ook een vereniging als de onze zonder vrijwilligers niet zou kunnen bestaan.

Ontwikkelingen Natuur -en recreatieschap IJsselmonde (NRIJ)

Onze vereniging heeft geen directe relatie met het NRIJ, maar het bestuur houdt toch altijd de vinger aan de pols als het gaat om de ontwikkelingen binnen dit schap. Het NRIJ staat voor grote uitdagingen. Een aantal jaar geleden heeft de provincie Zuid-Holland en de stad Rotterdam aangegeven uit het schap te willen stappen. Dit heeft verregaande financiële consequenties. Ook Barendrecht heeft nu aangegeven deze weg te willen volgen. Onze vereniging heeft hier geen direct belang in. Wanneer een tekort aan financiën echter reden zou zijn om gebieden te verwaarlozen, of juist met gemakkelijk recreatief groen in te richten, kan het wel gevolgen hebben voor onze polders en grienden. Dit is dan ook de reden dat we ons hierover hebben laten informeren door Staatsbosbeheer.

Samenwerking met Staatsbosbeheer (SBB)

Formeel hebben we twee keer per jaar overleg met de boswachter van SBB, Daniel van Veen. Wij leggen dan verantwoording af over het gebruik van de Kopstoof. SBB is akkoord met het inzetten v/h gebouwtje voor lessen met jeugd. Vorig jaar hebben we ook gesproken over de herplant van bomen in de Johannapolder en de kap van veel essen op het Hoge Veld. Wij waarderen het dat wij, samen met de Bomenridders Albrandswaard, vooraf meegenomen worden bij grootschalige plannen in deze gebieden.

Daarnaast is ook de problematiek aan de orde gekomen van de loslopende honden. Voor de vereniging is het ondoenlijk om hier een corrigerende rol te spelen. Wel hebben we geprobeerd een ludieke actie op te zetten. Maar helaas hebben er geen leden gereageerd op de oproep iets creatiefs met ons te bedenken. We hebben dit dus even in de ijskast gezet.

Groenbeleid gemeente

Samen met de Bomenridders Albrandswaard zijn we door de gemeente betrokken bij het nieuwe groenbeleidsplan. In de ALV begin 2023 is door sommige leden aangegeven dat we ons als vereniging best sterker mogen maken over dit soort onderwerpen in de gemeente. Vanuit onze vereniging is de meeste input gekomen van Niels Godijn, waardoor het mogelijk werd een sterk inhoudelijk advies neer te leggen dat vooral gericht is op herstel van biodiversiteit. We hebben hier een redelijk goed resultaat geboekt, hoewel natuurmensen altijd meer willen. Inmiddels is het plan door de gemeenteraad aangenomen en wachten wij nu op de beloofde uitnodiging om mee te praten met het uitvoeringsplan. Wij denken dat we juist daar een verschil kunnen maken. Dat betekent wel dat de nieuwe ambtelijke organisatie van Albrandswaard moet durven samenwerken met vrijwilligers van de natuurvereniging.

RG&P april 2024, 81e nummer

Jaarlijkse schoonmaak Carnisse – en Rhoonse grienden

Ook in 2023 hebben we ons weer, samen met de Lions, ingezet om de oevers van de Oude Maas schoner te krijgen. De Lions pakten het Klein Profijt aan, de Carnisse Grienden de Johannapolder en de Rhoonse en Carnisse Grienden. Na afloop was er natuurlijk weer de traditionele erwtensoep en konden de kinderen een mooie natuur zoekkaart uitzoeken.

Natuureducatie jeugd

Het bestuur kondigde in de ALV 2023 aan meer te willen doen met de educatie van jeugdigen. We hebben in 2023 wat stappen gezet met speciale excursies voor de jeugd, zoals de sporenwandeling en de lampionnenoptocht. Maret heeft ook een aantal leden gepolst of zij misschien voor zichzelf een rol zien om dit volgend jaar uit te breiden. Hier is positief op gereageerd.

Naast onze vereniging is ook de gebiedscoöperatie begonnen met het bijdragen aan meer natuureducatie voor de jeugd. In de zomer sprak Maret hier met Ingrid Boltjes over. Zij is door het bestuur van de gebiedscoöperatie gevraagd lespakketten te maken voor alle jaargangen van de basisscholen. In 2023 is dit nog niet voldoende concreet geworden. Wel hebben wij aangegeven hier positief in te staan en te willen meedenken en doen.

Natuurwerkdag drie november

DCG heeft op drie november formeel meegedaan aan de landelijk Natuurwerkdag. Dat betekende dat we op de website www.natuurwerkdag.nl te vinden waren. Deze dag wordt al meer dan 20 jaar georganiseerd op de eerste vrijdag én zaterdag van november. Het is het grootste vrijwilligersevenement in het groen. Wij kozen voor, hoe kan het ook anders, het knotten van wilgen op twee locaties. Allereerst was het tijd om de oudere wilgen te knotten die langs de slootkant van ons Griendje staan. Ook hadden we toestemming de wilgen bij de Vlakkenburg te snoeien. De middag werd helaas een natte boel, waardoor we niet alles hebben afgekregen. Maar het mooie was wel dat er deze dag een heuse knotploeg is ontstaan. Deze ploeg bestaat nu uit mensen, die hebben aangegeven dat ze benaderd mogen worden voor snoeiwerkzaamheden. Geweldige actie! Alle “geogoste” wilgentenen zijn door Niels Godijn naar de takkenrillen gebracht op de Rhoonse Stort. Kortom dit succes smaakte naar meer.

Herinrichting van de Rhoonse stort gereed & herplant Johannapolder.

In het voorjaar van 2023 is de herinrichting van de stort afgerond. De inrichting is in lijn met het voorontwerp dat in 2018 werd ingediend door onze vereniging. Centraal staat een natuurlijke uitstraling en een bijpassend beheer, zodat planten en dieren – die leven in griend en polder – zich hier weer thuis kunnen gaan voelen. Door het terrein slingert een onverhard wandelpad vanaf waar u een mooi overzicht hebt op de grienden aan de ene kant en de binnendijkse polder aan de andere kant. In het eerste jaar zag het er nog wat kaal uit, maar in de komende jaren kan het terrein zich geleidelijk gaan ontwikkelen. In 2023 hebben we een nulmeting gedaan naar de planten en dieren welke er momenteel leven. Op termijn kunnen we dit herhalen en zo de ontwikkelingen volgen.

De inrichting bestaat uit:

- 60% grasland. Dit wordt eenmaal per jaar gehooïd onder regie van Staatsbosbeheer. In 2023 werden er zestig plantensoorten vastgesteld;
- Verspreid in het grasland zijn verschillende soorten struiken aangeplant, allemaal inheems en streekeigen. Deze staan in cirkels en vormen als het ware eilanden in het grasland. Binnen de cirkels wordt nooit gemaaid. Hier kan dus ruigte ontstaan waar dieren schuil- en nestgelegenheid kunnen vinden.

- Op vijf plaatsen is een dubbele takkenril (een langwerpige stapel takken) gemaakt. Deze takkenrillen markeren de plaatsen waar de dijk is doorgebroken tijdens de Watersnoodramp in 1953. De rillen zijn bovendien aantrekkelijk voor de natuur. Bijvoorbeeld voor dieren om in te schuilen, maar er kunnen ook houtkevers of paddenstoelen leven in en op het dode hout;
- Aan de kant van de grienden zijn langs het schuine gedeelte op drie plekken steilwanden aangelegd. Hierin kunnen dieren een nestgang graven, zoals bijen of de ijsvogel. Daarnaast zijn op een aantal plekken maaiselhopen neergelegd waar weer andere insecten in kunnen leven.

Ontwikkelingen Buitenland van Rhoon

Volgens afspraak heeft onze vereniging haar plek in het dagelijks bestuur van de gebiedscoöperatie overgedragen aan het Zuid-Hollands Landschap. De afgelopen twee jaar heeft Leo Heezen de natuur vertegenwoordigd binnen het bestuur. Na afloop van de laatste ALV van 2023 heeft het bestuur van de gebiedscoöperatie een verdiend afscheid georganiseerd voor Leo in de Buytenhof. Hij werd terecht bedankt voor al zijn inzet. De komende twee jaar zal Jos Bisschops (ZHL) deelnemen aan het dagelijks bestuur en zullen we met hem afstemmen als het gaat over de pijler natuur.

2023 heeft in het teken gestaan van evaluaties en zoeken naar een toekomst-bestendige vorm van de coöperatie. Alle vertegenwoordigers van de drie pijlers: natuur, recreatie en boeren, hebben op allerlei manieren input kunnen geven. Er is een enquête gehouden en met iedere organisatie is gesproken. Ook zijn er bijeenkomsten georganiseerd om over de toekomst te spreken. Dit jaar zal daar een besluit over genomen moeten worden.

Ook liep de aanbesteding van het ingehuurd Consortium af. Onze vereniging heeft aangedrongen op het gebruikmaken van meer lokale kennis als het bijvoorbeeld gaat om de inventarisatie van doelsoorten. Ook vinden wij dat het management van veel projecten niet bij de directeur van het BvR zou moeten liggen, maar beter uitbesteed kan worden aan dit Consortium. In hoeverre deze punten straks overgenomen zijn zullen we in 2024 zien.

Jacht, evaluatie Faunabeheer

Samen met Leo Heezen heeft Maret één overleg meegemaakt van het fauna beheerplatform. Op deze manier kon Leo hier afscheid nemen en Maret geïntroduceerd worden als nieuwe deelnemer aan dit overleg. Het is onze taak de stem van de natuur in te brengen in deze groep en zo te helpen meer invulling te geven aan de beleidsvisie dat er NIET gejaagd wordt in het Buitenland van Rhoon, tenzij...

In dit overleg neemt naast de voorzitter van DCG, iemand deel van de wild-beheereenheid en een van de agrariërs. Anja Jongejan is de onafhankelijk voorzitter. Vanzelfsprekend is dit een van de moeilijkste overleggen die wij voeren. Dat heeft vooral te maken met het feit dat wij een volledig ander belang hebben dan de boer, die moet leven van wat het land opbrengt. Maar daarnaast ontbreekt het ook aan informatie en overeengekomen waarden om op te sturen. Maret noemde dit een overleg op gevoel met verschillende belangen aan tafel, waardoor er eigenlijk geen mogelijkheid is dat je tot een gezamenlijk standpunt kan komen.

Het functioneren van het wildbeheerplatform moest ook in 2023 geëvalueerd worden. Hiervoor is adviesbureau Eelerwoude ingehuurd. Dit is ook de partij die het convenant Faunabeheer Buitenland van Rhoon heeft opgesteld. Helaas raakte dit in de vertraging. De interviews zijn pas begin 2024 afgenomen. Dit jaar komt hier een vervolg op waar we u in de Rond Griend & Polder verder over zullen berichten.

Overzicht activiteiten 2023

- 7 januari Nieuwjaarsreceptie
- 19 januari Creatieve workshop
- 18 februari Wilgen poten in griendje Schenkeldijk
- 22 februari Excursie eendenkooi klein Profijt
- 4 maart Schoonmaak Rhoonse en Carnisse grienden
- 29 maart Excursie Heemtuintuin Charlois
- 2 april Excursie Diersporenzoeken voor kinderen Carnisse grienden
- 4 mei Excursie Visserijgriend Hoogvliet
- 29 mei Excursie Rhoons grienden voor groep uit Gouda
- 10 juni Excursie Rhoonse grienden voor vrijwilligers ZHL
- 16 juni Vaartocht Bernisse
- 1 juli Excursie in Rhoonse grienden in kader van Polderdag
- 9 juli Excursie Carnisse grienden t.b.v. groep kinderen in het kader van de Stedenband Barendrecht – Oost-Europa
- 14 juli Herhaling vaartocht Bernisse
- 26 augustus Excursie fietsen/wandelen De Staart Oud-Beijerland
- 17 september Excursie Eiland van Brienoord
- 1 november Herfstwandeling Kralingse Bos
- 3 november Natuurwerkdag griendje en ontstaan knotploeg
- 4 november Natuurwerkdag in griendje Schenkeldijk
- 15 december Lampionnenwandeling Rhoonse grienden voor kinderen

Rond Griend & Polder

Is dit jaar drie keer verschenen met een uitgave

Tuinvogeltelling 2024

Uiteraard had ik tijdens de teldagen in januari weer mijn schrijfblokje klaarliggen om te noteren wat er zoal aan vogels te zien was in mijn tuin. Ook nu was het opvallend dat ik tijdens de teldagen minder vogels zag dan ik normaal gesproken zie. Wat ik dan denk, is dat er in mijn buurt op deze dagen ook gevoerd en geteld wordt wat de vogels uit mijn tuin houdt en eigenlijk de algehele telling niet helemaal juist zou kunnen weergeven.

Maar goed, ik vind het altijd leuk om aan de telling deel te nemen en vind het nog leuker als vogels mijn tuin bezoeken. Normaal gesproken komen in de ochtend de grotere vogels zoals kauwen en eksters eten, om daarna plaats te maken voor de kleinere soorten. Iedere vogel heeft zo de eigen gewoonte om aan voedsel te komen. Turkse tortels, zo lief ze eruitzien, zijn de baas over de kauwen. Voor eksters hebben ze wat meer ontzag, maar ze zorgen er wel fanatiek voor dat ze aan hun trekken komen. Merels, vinken en mezen nemen genoeg met wat er op de grond onder de voedertafel valt om, als het boven hen wat rustiger is geworden, ook daar eens te gaan foerageren.

Die zaterdag was het redelijk weer en het voerhuisje was in trek. Ik was wat bezig in de kamer toen ik opeens een klap hoorde. Ik wist meteen wat er aan de hand was; er was een vogel tegen het raam gevlogen! Ik racete naar buiten en vond een vink onder het raam liggen; het bekje hijgend geopend en de vleugels gespreid. Ik had er niet veel vertrouwen in dat het goed zou komen. De klap was te groot geweest. Maar ik zag geen bloed en dus bleef ik, zonder jas, want die had ik in de haast vergeten aan te doen, met het beestje in mijn handen staan. Af en toe gingen de oogjes van het beestje dicht, misschien als teken dat het toch wel lekker warm was in mijn handen, maar mijn temperatuur zakte gestadig. Ik durfde het vinkje niet mee naar binnen te nemen, omdat het daar misschien te warm was voor haar en omdat ik bang was dat het er toch onverwachts vandoor zou kunnen gaan. Ondertussen

had ik het idee dat het hijgen iets minder was geworden en besloot ik de vink onder het dakje van het voederhuisje te zetten. Daar heeft het zeker een uur gezeten, soms aangevallen door andere vinken die wilden eten (andere vogels hielden afstand), maar ik zag er zachtjesaan verbetering in komen. Het kwam wat op de poten, begon wat van het voer te pikken en het kopje had wat meer interesse in de omgeving. En toen kwam het op de vleugels en landde in het krentenboompje om daar verder te kijken wat het zou gaan doen. Mooi toch?!

Dit jaar had ik voor het eerst in jaren weer spreeuwen in de tuin, maar helaas weer geen enkele mus terwijl het aan het einde van de straat krioelt van de mussen. Gelukkig zie ik wel regelmatig de heggenmus en er was een verdwaalde staartmees te spotten. Had ik verleden jaar nog een bonte specht op mijn lijstje staan, nu heeft hij zich alweer ettelijke weken niet laten zien. En ook de tijftjaf en het winterkoninkje lieten dit keer verstek gaan.

Wel heb ik gezien dat een paar weken geleden twee winterkoninkjes aan het vechten waren, waarschijnlijk om het territorium. Winterkoninkjes hebben altijd een vrij groot "eigen" gebied dat fanatiek wordt bevochten met andere soortgenoten.

Het jonge waterhoentje was "uitgevroren" in de singel en kwam foerageren in mijn tuin. Het had alleen pech want ook mijn vijver lag dicht. Maar dat mocht de pret niet drukken, mijn dagelijks vogelvoeren liet ook voor hem of haar genoeg te vinden.

Onderstaand vindt u het lijstje van mijn genoteerde vogels in 2024 en 2023. Daaronder vindt u het de tellingen in 2024 en 2023 in mijn postcode waarbij ik toch weer mijn eerdere twijfels zet bij de getelde vogels, onder andere het aantal koolmezen dat het gewonnen zou hebben van het aantal mussen.

2024

Ekster:	1
Halsbandparkiet:	3
Heggenmus:	1
Houtduif:	1
Kauw:	5
Koolmees:	2
Pimpelmees:	2
Roodborst:	1
Spreeuw:	4
Staartmees:	1
Turkse tortel:	1
Vink:	4
Waterhoentje:	1

2023

Ekster	1
Halsbandparkiet	0
Heggenmus	1
Houtduif	0
Kauw	4
Merel	2
Pimpelmees	2
Roodborst	1
Spreeuw	0
Staartmees	0
Turkse tortel	2
Vink	2
Waterhoentje	0

Mijn postcode 2024:

Koolmees	130
Kauw	77
Huismus	76
Merel	71
Pimpelmees	62
Vink	55
Houtduif	51
Spreeuw	50
Turkse tortel	42
Ekster	41
Totaal	655
Geteld door	71 tellers

Mijn postcode 2023:

1. Koolmees	175
2. Kauw	104
3. Pimpelmees	89
4. Vink	85
5. Huismus	78
6. Merel	70
7. Turkse tortel	58
8. Houtduif	52
9. Ekster	50
10. Roodborst	48
Totaal	921
Geteld door	72 tellers

Landelijk waren er in 2024 113.976 tellers die gezamenlijk 1.606.415 vogels hebben geteld. In 2023 waren er 119.857 tellers die gezamenlijk 1.750.484 vogels hebben geteld. Dus ook nu weer een afname van het aantal vogels, maar ook een afname van tellers.

ELMA

Verenigingscontributie 2024

Uit onze administratie blijkt dat er nog een aantal leden zijn die de contributie voor 2024 nog moeten overmaken. We vermoeden dat dit mede veroorzaakt wordt doordat e-mails van de vereniging mogelijk in uw spambox terechtkomen. Graag vragen wij om in het geval u nog niet tot betaling bent overgegaan uw spambox even te controleren.